

Zajednica opština Crne Gore
Radna grupa za komunalne djelatnosti
i životnu sredinu
Broj: 03-658/15
Podgorica, 22. septembar 2015. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE
Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje
Dr Predragu Sekuliću, Predsjedniku Odbora

Vlada Crne Gore je utvrdila Predlog Zakona o životnoj sredini i uputila Skupštini Crne Gore na razmatranje i donošenje.

Polazeći od svoje uloge i utvrđenih zadataka Zajednice opština Crne Gore kao zastupnika interesa lokalne samouprave pred državnim organima, Radna grupa za komunalne djelatnosti i životnu sredinu, kao nadležno radno tijelo Zajednice opština, razmotrila je Predlog ovog zakona i pripremila Amandmane koje vam, kao matičnom odboru, dostavljamo.

A M A N D M A N I

AMANDMAN 1:

U članu 77 Predloga Zakona o životnoj sredini, nakon stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Sredstva od eko-naknade iz stava 2 ovog člana ustupaju se u iznosu 40% jedinici lokalne samouprave na čijoj teritoriji obveznik plaćanja eko-naknade ima prebivalište, boravište, odnosno sjedište.”

Stav 3 postaje stav 4.

AMANDAN 2:

Član 79 mijenja se i glasi:

**„Naknada za zaštitu i unapređenje životne sredine jedinice lokalne
samouprave
Član 79**

Jedinica lokalne samouprave može iz okvira svojih prava i dužnosti uvesti naknadu za zaštitu i unapređenje životne sredine.

Naknada iz stava 1 ovog člana uvodi se po osnovu korišćenja stambenih i poslovnih objekata, stanova i poslovnih prostorija za obavljanje poslovne djelatnosti, kao i za korišćenje zemljišta za obavljanje redovne djelatnosti (u daljem tekstu: nepokretnost).

Obveznici plaćanja naknade iz stava 1 ovog člana su imaooci prava svojine na nepokretnosti, odnosno zakupci ako se nepokretnosti koriste po osnovu prava zakupa, a visina naknade se određuje prema površini nepokretnosti i plaća se mjesečno do iznosa koji ne može biti veći od iznosa propisanog u skladu sa ovim zakonom.

Bliže kriterijume za utvrđivanje naknade iz stava 1 ovog člana, kao i najviši iznos naknade po m² nepokretnosti propisuje Vlada.

Visinu naknade, rokove, način plaćanja naknade i olakšice za plaćanje određene kategorije obveznika naknade utvrđuje jedinica lokalne samouprave svojim propisom.

Prikupljena sredstva pa osnovu naknada iz stava 1 ovog člana, namjenski se koriste za zaštitu i unapređenje životne sredine na teritoriji jedinice lokalne samouprave.“

Obrazloženje za Amandmane 1 i 2:

Zakonom o lokalnoj samoupravi u članu 32 tačka 9, propisano je da opština u okviru sopstvenih poslova „obezbjeduje uslove i stara se o zaštiti životne sredine i pojedinih njenih djelova (kvalitet vazduha, zaštita od buke, upravljanje čvrstim otpadom i dr.) i „uređuje i obezbjeđuje uslove za očuvanje i zaštitu prirodnih vrijednosti“ (član 32 tačka 4). Nadalje, ***Zakonom o finansiranju lokalne samouprave*** u članu 2 je propisano da sredstva za finansiranje sopstvenih poslova moraju biti „primjerena izdacima potrebnim za finansiranje nadležnosti opštine utvrđenih Ustavom i zakonom“.

U članu 79 Predloga Zakona o životnoj sredini predviđeno je da „jedinica lokalne samouprave može, iz okvira svojih prava i dužnosti, propisati naknadu za zaštitu i unaprjeđivanje životne sredine u skladu sa svojim potrebama i specifičnostima“. Ovakvu odredbu sadrži i važeći Zakon o životnoj sredini. Međutim, kako ovaj zakon nije precizno definisao uslove za uvođenje ove naknade (elemente neophodne za određivanje obveznika naknade, kriterijume za njenu visinu, i dr.), a kako takođe ova pitanja u vezi sa potrebama i specifičnostima lokalnih samouprava za uvođenje naknade za zaštitu i unapređenje životne sredine nijesu regulisana ni podzakonskim propisima, lokalne samouprave nijesu u mogućnosti da iskoriste zakonom utvrđena pravo na ubiranje prihoda po ovom osnovu, iako je isti Zakonom o finansiranju lokalne samouprave utvrđen kao sopstvenih prihod lokalne samouprave (član 5).

Ovo naročito zbog podudarnosti sadržaja i obuhvata eko-naknade iz člana 77 Predloga, gdje je propisano da se eko-naknada plaća za „ispuštanje zagađujućih materija u vazduh; uvoz supstanci koje oštećuju ozonski omotač; stvaranje i deponovanje opasnog otpada“ sa naknadom iz člana 79 Predloga Zakona. Imajući prethodno u vidu, postavlja se pitanje da li uopšte postoje specifičnosti a koje nijesu sadržane u eko-naknadi na osnovu kojih bi lokalne samouprave mogle da uvedu naknadu za zaštitu i unapređenje životne sredine?

U prilog tome ide činjenica da je Opština Pljevlja u dva navrata do sada donosila odluke o uvođenju ove naknade, ali su iste, iz gore navedenih razloga, poništavane od strane Ustavnog suda. Zato se s pravom postavlja pitanje šta se može smatrati specifičnošću neke lokalne samouprave da bi ona mogla uvesti naknadu za zaštitu i unapređenje životne sredine.

Zbog svega naprijed navedenog, ***potrebno je pitanju uvođenja naknade za zaštitu i unapređenje životne sredine jedinice lokalne samouprave, kao mogućem izvoru prihoda, pristupiti na način predložen u Amandmanu 2.***

Takođe, treba imati u vidu da, iako je Zakonom o finansiranju lokalne samouprave u članu 26 definisano da je jedan od ustupljenih prihoda opštinama i naknada za korišćenje drumskih motornih vozila i njihovih priključnih vozila (eko-naknada), ona to počev od 2012. godine više nije. Naime, Uredbom o izmjenama i dopunama Uredbe o visini naknada, načinu obračuna i plaćanja naknada zbog zagađivanja životne sredine („Sl.list CG“, br. 49/12) ova naknada je ukinuta. ***Podzakonskim propisom nižeg reda ukinut je prihod koji je Zakonom o finansiranju lokalne samouprave definisan kao ustupljeni prihod lokalnim samoupravama.***

Na osnovu izloženog, jasno je da lokalne samouprave nemaju namjenski izvor finansiranja poslova iz oblasti zaštite životne sredine.

Da bi se omogućilo sprovođenje ovih sistemskih zakona, kao i obaveza i odgovornosti jedinica lokalne samouprave utvrđenih tekstem Predloga Zakona o životnoj sredini, potrebno je obezbijediti odgovarajući finansijski okvir, pri čemu treba imati u vidu da je od svih segmenata zaštite životne sredine, jedinice lokalne samouprave imaju samo utvrđene izvore prihoda za upravljanje komunalnim otpadom i komunalnim otpadnim vodama (i to kroz cijenu usluga za pružanje odnosnih komunalnih djelatnosti), dok za druge segmente zaštite i unapređenja životne sredine i zaštite prirode jedinice lokalne samouprave, iako su im materijalnim zakonima utvrđene značajne obaveze, nemaju izvore prihoda za finansiranje istih.

PREDSJEDNIK RADNE GRUPE
Zorica Gverović

Obradila:
Sanja Živković

Sekretar Radne grupe